



# सहिद

## SAHID WEEKLY साप्ताहिक

वर्ष १३, अंक ११, पृष्ठ- ६ ने.सं. ११३६ तहिला श्व. द्वादशी, वि. सं. २०७३ असार ३ गते शुक्रबार JUNE 2016 मूल्य रु. ५।-

## एसएलसी २०७२ को नतिजा सार्वजनिक: ग्रेडिङ्ग प्रणालीमा सबै पास

काठमाडौँ । एसएलसी २०७२ को नतिजा बिहीबार सार्वजनिक गरियो । परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय सानोठिमी भक्तपुरले एक पत्रकार सम्मेलन गरी नतिजा सार्वजनिक भएको घोषणा गरेको हो ।

इतिहासमै पहिलोपटक ग्रेडिङ्ग प्रणालीमार्फत सार्वजनिक नतिजामा कोही विद्यार्थी फेल भएका छैनन् । प्रवेशिका परीक्षा सुरुवात भएको ८२ वर्षको ग्रेस प्रणाली खारेज गरी प्रकाशित नतिजा अनुसार नियमिततर्फबाट ४३७३२६ जना र एकजामटेडतर्फ १५०८२६ जना गरी कुल ५८८१५२ जनाले जाँच दिएका थिए ।

सार्वजनिक नतिजा



अनुसार नियमिततर्फ ३.६ देखि ४ जीपीए ल्याउने १६ हजार ४ सय ४५ जना, ३.२ देखि ३.६ जीपीए ल्याउने ४१ हजार ५ सय ७७ जना, २.८ देखि ३.२ जीपीए

ल्याउने ४८ हजार ६ सय ११ जना, २.४ देखि २.८ जीपीए ल्याउने ६३ हजार १ सय ८१ जना, २.० देखि २.४ जीपीए ल्याउने ९४ हजार ७ सय १६

जना, १.६ देखि २.० जीपीए ल्याउने १ लाख ४ हजार २ सय ७८ जना, १.२ देखि १.६ जीपीए ल्याउने ५६ हजार ७ सय ६३ जना, ०.८ देखि १.२ ल्याउने ८ हजार २ ०.० देखि ०.८ ल्याउने ११ जना रहेका छन् ।

एकजामटेडतर्फ ३.६ देखि ४ जीपीए ल्याउने ४ जना, ३.२ देखि ३.६ जीपीए ल्याउने ८ जना, २.८ देखि ३.२ जीपीए ल्याउने ९४ जना, २.४ देखि २.८ जीपीए ल्याउने २९४३, २.० देखि २.४ जीपीए ल्याउने ३९७८० जना, १.६ देखि २.० जीपीए ल्याउने ७५३४० जना, १.२ देखि १.६ जीपीए ल्याउने ३७९३९ जना, ०.८ देखि १.२ ल्याउने २४५२

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

## राष्ट्रपतिद्वारा डा. अनोजा गुरुमा सम्मानित



सुलक्षण कीर्ति विहारका प्रमुख डा. अनोजा गुरुमालाई राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले बधाई तथा शुभकामना सहित सम्मान पत्र प्रदान गरियो ।

डा. अनोजा गुरुमालाई म्यानमार सरकारको तर्फबाट बौद्ध धर्म र दर्शनको विश्वव्यापी प्रचार गर्न सक्रिय भएकोले महासधम्म ज्योतिकध्वज सम्मान २०१६ प्राप्त गरेको सुखद उपलक्ष्यमा सुलक्षण

कीर्ति विहार चोभाराद्वारा आयोजित बधाई तथा शुभकामना सहित सम्मान पत्रद्वारा सम्मान गरिएको थियो ।

त्यसक्रममा राष्ट्रपति भण्डारीले गौतम बुद्धको जन्मस्थल लुम्बिनीलाई अन्तर्राष्ट्रिय शान्ति नगरीको रूपमा विकास गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

संस्कृति, पर्यटन तथा

क्रमशः पृष्ठ २ मा

## चीनलाई युद्धमा फसाउने साम्राज्यवादीहरूको षड्यन्त्र हुँदै

भक्तपुर । नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छे (रोहित)ले भारत, जापान र आसियान देशहरूलाई हतियारको रूपमा प्रयोग गरेर संरा अमेरिकी र पश्चिमा साम्राज्यवादी देशहरूले चीनको आर्थिक प्रगतिलाई अवरुद्ध गर्न युद्धमा फसाउन खोजेको बताउनुभएको छ ।

बुधबार नेमकिपा विदेश सम्बन्ध विभागको आयोजनामा भएको दक्षिण चीन सागर र त्यहाँका टापुहरूसम्बन्धी विवाद विषयक विचार गोष्ठीमा बोल्दै उहाँले पश्चिमा शक्तिले एसियाली देशहरूबीच भिडाएर संसारमा आफ्नो प्रभुत्व कायम राख्ने षड्यन्त्र गरिरहेको बारे



एसियाका जनता सचेत बन्नुपर्ने बताउनुभयो ।

मालाबार युद्ध अभ्यास एक क्षेत्र एक बाटो तथा एकाइसौ शताब्दीको सामुद्रिक रेशममार्गको

चिनियाँ सपना बिथोल्ने उद्देश्यले भइरहेको अध्यक्ष बिजुक्छेको भनाइ थियो ।

भारतको हिन्दू अतिवादी सरकार संरा. अमेरिकी सरकारसँग

नजिकिएर चीनलाई घेर्ने पश्चिमा देशहरूको योजनामाथि दिइरहेको भन्दै उहाँले भन्नुभयो, 'एसियाली जनतालाई भिडाएर संसारमा आफ्नो साम्राज्य बलियो राख्ने अमेरिकी सपना त्यति सस्तो भने हुनेछैन ।'

जर्मनी र फ्रान्सको इतिहासको प्रसङ्गबारे बोल्दै उहाँले कम्युनिष्ट र मजदुर आन्दोलन बढेको देशमा साम्राज्यवादी देशहरूले युद्ध थोपर्ने गरेको बताउनुभयो ।

कुनै ठाउँको विषयमा विवाद भए त्यो स्थानको पुरानो नाम पनि सत्यमा पुग्ने आधार हुने भएकाले कुनै स्थानको नाम फेर्न नहुने अध्यक्ष बिजुक्छेको भनाइ

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

## पाँगामा सामुदायिक पुनःनिर्माण कार्यक्रम शुभारम्भ सभा

पाँगा । सामुदायिक विकास समाज नेपाल, कीनपा १२ पाँगाको आयोजनामा जेष्ठ ३१ गते पाँगा पार्टी भैन्थू पाँगामा सामुदायिक पुनःनिर्माण कार्यक्रम शुभारम्भ सभाको उद्घाटन कार्यक्रम सम्पन्न भयो ।

समुदायको अगुवाईमा सामुदायिक पुनःनिर्माण कार्यक्रम अन्तर्गत कीनपा वडा नं. ९, १०, ११ र १२ पाँगा क्षेत्रमा संचालन हुने सो सभाको शुभारम्भ कीर्तिपुर नगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृत उद्धवप्रसाद रिजालले पानसमा बत्ती बाली गर्नुभएको थियो । त्यस अवसरमा वहाँले पुनः निर्माण गर्दा

मापदण्ड विपरीत नजान अनुरोध गर्नुभयो । भूकम्प पीडितले त्यही ठाउँमा घर बनाउनेलाई ६० प्रतिशत नक्सा दस्तुरमा छुट दिएको बताउनुभयो ।

पूर्व राज्यमन्त्री दिलीप महर्जनले समाज एकलैले काम गर्न नसक्ने भन्दै सबै मिलेर जानुपर्ने आवश्यकता औल्याउनुभयो ।

नेमकिपाका हरिकुमार महर्जनले पाँगामा सामुदायिक पुनःनिर्माण पौराणिक र परम्परागत ढंगले गनुपर्नेमा जोड दिनुभयो । साथै राज्यबाट पीडितलाई छिटो सहयोग गर्न नसके काले आईएनजीओ संस्था अगाडि



आएको बताउनुभयो ।

समाजका अध्यक्ष हिराबहादुर महर्जनको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा समाजसेवी माधवलाल महर्जन, चन्द्रमाया महर्जन, मेनुका महर्जन, विना महर्जन, सरबकुमार महर्जन र गुजय सिंह

लगायतले बोल्नुभएको थियो ।

सामुदायिक विकास समाज नेपाल, कीनपा १२ पाँगा र आईएनजीओ एक्सनएडबीच सम्झौता भई यो वर्षको लागि ६२ लाख बजेट बिनियोजन भएको थियो ।

## ११ औं शैक्षिक प्रदर्शनी कीर्तिपुरमा सम्पन्न



कीर्तिपुर । कीर्तिपुर स्वयंसेवक समाज कीर्तिपुरको ११ औं शैक्षिक प्रदर्शनी कीर्तिपुरमा शनिबार सम्पन्न भयो ।

काठमाडौँ र ललितपुरका १८ वटा कलेजहरूको स्ललहरू सहभागी रहेको प्रदर्शनीमा

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

## पनौतीमा फोटो यात्रा



काभ्रे । एससिसि आल्मुनाईको आयोजनामा जेठ २९ गते पनौती नगरपालिकामा चौथो फोटो यात्रा सम्पन्न भएको छ ।

पनौती नपाका पनौती गतेबाट सुरु भएको यात्रा लायकू, द्वन्द्वेश्वर, त्रिवेणीघाट, कपन गणेश, सोह्रखुटे पाटी, महालक्ष्मी भण्डारकाली, सरस्वती महेश्वरी र बुद्ध विहारको परिक्रमा गरी

विभिन्न फोटोहरू मध्ये उत्कृष्ट फोटोहरू पनौती र काठमाडौँमा हुने फोटो प्रदर्शनीमा प्रदर्शन गरिनेछ ।

फोटो यात्रा भक्तपुरबाट पहिलो, कीर्तिपुरमा दोस्रो र खोकनामा तेस्रो गरी ६५० वटा फोटोहरू उत्पदान भैसकेका छन् भने यो चौथो फोटो यात्रामा ५८ वटा फोटोहरू उत्पादन गर्ने लक्ष्य रहेको आयोजकले जनाएको छ ।



## ऐतिहासिक जनअन्दोलन २०८६ चैत २० गते शहादत अमर सहिद



लनबहादुर महर्जन वि.सं. २००६ माघ  
हिराकाजी महर्जन वि.सं. २०१७ माघ  
राजमान माली वि.सं. २०२५ मंसिर  
राजेन्द्र महर्जन वि.सं. २०३० चैत

## सहिद साप्ताहिक

वर्ष १३, अंक ११, २०७३ असार ३ गते शुक्रबार

शंखापुर प्रकाशन समूहको लागि

सम्पादक/प्रकाशक: नारायण महर्जन

कम्प्यूटर टाइप/सेटिङ्ग: सहिद डेक्सटप

सम्पर्क कार्यालय: जहुँ हिटी युवा क्लव - ११

पाँगा, कीर्तिपुर, फोन नं. ४३३०५८३, ९८४१४३६०२२

E-mail:- kipushahid@hotmail.com

kipushahid@gmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

मुद्रण : शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाडौं

## सम्पादकीय...

## ग्रेडिङ्ग एसएलसी परीक्षाफल र नयाँ प्रयोग

प्रवेशिका परीक्षा (एसएलसी) प्रकरण ग्रेडिङ्ग प्रणालीमा गइसकेपछि ८२ वर्षदेखिको ग्रेस प्रणाली अन्त्य भएको छ ।

अब प्रवेशिका परीक्षामा कोही फेल नहुने भयो । यस अर्थमा प्रवेशिका परीक्षामा सामेल सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूलाई सफलताको बधाई तथा शुभकामना दिन चाहन्छौं ।

एसएलसी बोर्डले ग्रेडिङ्ग प्रणाली अनुसार नतिजा  $A^+$ ,  $A$ ,  $B^+$ ,  $B$ ,  $C^+$ ,  $C$ ,  $D^+$ ,  $D$ ,  $E$  गरी जुन प्रणाली विकास गरियो विद्यार्थीमा मेहनत गर्ने क्षमतामा न्हास आएको महसुस भयो ।

बोर्डले पछिल्लो समयमा नतिजा आउने क्रममा मात्र  $D$  र  $E$  ल्याउनेले विज्ञान विषय ११ मा पढ्न नपाउने,  $D$  र  $E$  प्राप्त गरेकाले पुनः परीक्षा दिन पाउने भनी जुन नीति बाहिर ल्यायो, ग्रेडिङ्गमा जानु भन्दा अघि नै स्पष्ट पार्नुपर्ने थियो ।

विद्यार्थीहरूमा कोही फेल नहुने नीति ल्याएर अध्ययन क्षमतामा न्हास पुऱ्याई अहिले यस्तो हुने उस्तो हुने भनेर विद्यार्थीहरूको व्यक्तित्व विकासमा बाधा पुऱ्याउने काम बोर्डले गरेको छ ।

विद्यार्थीले फलामको ढोका पार गर्ने सोचका साथ हिजो कडा मिहिनेत गरिन्थ्यो र गर्वका साथ सफलतापछि उच्च शिक्षा हासिल गर्न पनि ठूलो सोच राख्दछ ।

अहिले सरकारको शिक्षा नीति समयमै प्रष्ट गर्न ढिला गरेपछि शिक्षा नियन्त्रण त होइन भनी शिक्षाविद्मा चर्चा चलेको छ ।

### राष्ट्रपतिद्वारा.....

नागरिक उड्डयन मन्त्री आनन्द प्रसाद पोखरेलले बुद्धको उपदेश हामी सबैले मनन गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा श्रीलंका, वर्मा र चीनका कुटनितिक प्रतिनिधिहरूले पनि बुद्ध धर्म र दर्शन बारे प्रकाश पार्दै डा. अनोजालाई बधाई दिनुभएको

थियो ।

साथै बौद्ध धर्मका प्रवर्द्धक अस्वघोष महास्थवीर भिक्षुणी धम्मावती गुरुमाले पनि डा. अनोजाको योगदानबारे बोल्नुभएको थियो ।

त्यसअवसरमा वहाँलाई विभिन्न संघसंस्थाको तर्फबाट पनि अभिनन्दन र कदर पत्र प्रदान गरि एको थियो ।

# एसियालाई युद्धको आक्रान्त

## सरोजराज गोसाई

शुक्रबार जून १० तारिखबाट संयुक्त राज्य अमेरिका, भारत र जापानले एक साता लामो मालाबार समुद्री संयुक्त सैन्य अभ्यास थालेका छन् । अमेरिकी साम्राज्यवादको नेतृत्वमा सन् १९९२ देखि हरेक वर्ष गरिदै आएको मालाबार सैन्य अभ्यासले एसियामा तेस्रो विश्वयुद्ध भड्काउने खतरा बढेको छ । तसर्थ यो विश्वको चिन्ता र चासोको विषय हो । दक्षिण चीन सागरको स्वामित्व विवादबारे बहस चलेको बेला नेमकिपाले गोष्ठीको आयोजना गरेको छ । यो बहसमा यहाँहरूको उपस्थिति अत्यन्तै सद्वाहनीय छ ।

पछिल्लो समय चीनले दक्षिण चीन सागरका टापुहरूमा विमानस्थललगायतका पूर्वाधार निर्माण गर्दैछ । संरा अमेरिका, भारत र जापानको मालाबार सैन्य अभ्यास दक्षिण चीन सागरका टापुहरूको विवादसँग जोडिएको छ । चीनले क्षेत्रीय शान्ति र स्थिरताका लागि दक्षिण चीन सागरमा पूर्वाधार निर्माण गर्न लागेको बताएको छ । तर यसलाई संरा अमेरिकाले शान्ति बिथोलिएको भन्दै चेतावनी दिँदै आएको छ । विभिन्न ऐतिहासिक तथ्य तथा प्रमाणको आधारमा दक्षिण चीन सागरका विभिन्न टापुहरू चीनको सार्वभौमिकताभित्र पर्दछन् भन्ने पुष्टि हुन्छ । नान्सा टापुहरूलाई २ हजार वर्षअघि चीनले पत्ता लगाएको इतिहास छ । चीनले एक हजार वर्षदेखि त्यस क्षेत्रमा माछा मार्ने र 'कोराल' संकलन गर्ने गर्दै आएको प्रमाण छ । मिड र छिड वंशमा तयार पारिएका नक्सा र दस्तावेजबाट दक्षिण चीन सागरका टापुहरू चीनको भएको पुष्टिन्छ ।

यसै सन्दर्भमा चिनियाँ विदेशमन्त्री वाङ यीबाट गत मार्च ८ को एक पत्रकार सम्मेलनमा व्यक्त भनाइ यहाँ सान्दर्भिक छ । 'दक्षिण चीन सागर पत्ता लगाउने र यसको नामकरण गर्ने पहिलो देश नै चीन हो । पुस्तौँदेखि हाम्रो पुर्खाले त्यहाँ बसोबास गरे र मेहनत गरे । त्यसैले त्यस ठाउँबारे हामीलाई राम्ररी जानकारी छ । हामीलाई सबैभन्दा बढी त्यस ठाउँको माया छ । दक्षिण चीन सागरमा शान्त, स्थायी र स्वतन्त्र जलयात्रा हाम्रो सरोकार हो ।'

संरा अमेरिका र त्यसको पछि लाग्ने देशहरूको आँखा दक्षिण चीन सागरमाथि पर्नुको कारणमा मुख्यतः दक्षिण चीन सागर सामरिक महत्त्वको क्षेत्र हुनु हो । एसियालाई आफ्नो मुटुमा राख्न संरा अमेरिकाले फिलिपिन्स र ताइवानलगायतका क्षेत्रमा सैनिक क्याम्प राखेको छ । ती सैन्य क्याम्प हटाइएको भए सायद चीनले पनि आफ्नो सुरक्षा चासो राख्नु पर्दैनथ्यो । सबभन्दा महत्त्वपूर्ण तथ्य त मात्र करिब ३ किमि फराकिलो मलाका स्ट्रेटमा ३० हजार अमेरिकी सेना बसेको छ । अर्को कुरा समुद्री

मार्गमध्ये दक्षिण चीन सागर संसारमै व्यस्त मार्ग हो । साथै यो क्षेत्रमा पेट्रोलियम पदार्थ तथा प्राकृतिक ग्यासको भण्डार छ । यस्तो महत्त्वपूर्ण ठाउँ कब्जा गर्न साम्राज्यवादी शक्ति लालायित भएको प्रस्ट छ ।

चीन संसारको सबभन्दा ठूलो अर्थतन्त्र र महाशक्ति बन्नु साम्राज्यवादी एवं विस्तारवादीहरूको निम्ति ठूलो टाउको दुखाइको विषय बनेको परिप्रेक्ष्यमा चीनलाई युद्धमा फसाउने दुर्नियत साम्राज्यवादी देशहरूले राखेका छन् । चीन र साम्राज्यवादी अमेरिकाबीचको आर्थिक द्वन्द्व चुलिइरहेको अवस्था छ । आर्थिक रूपमा विश्व प्रथम हुन खोजेको चीनविरुद्ध खोजे थाप्ने संरा अमेरिकी विदेश नीति छ । चीनले अगाडि सारेको एसियाली पूर्वाधार लगानी बैँकले संरा अमेरिकाको तनाव थपिएको भन्दा फरक पर्दैन ।

चीनले संरा अमेरिकासँग फरक मत राख्ने अरु पनि कारण छन् । चीनले इराक, इरान, अफगानिस्तान, सिरिया, द्वन्द्वरत अफ्रिकी मुलुक, कोरिया प्रायद्वीप, युक्रेन, प्यालेस्टाइन, इजरायल, आदि मुलुकका समस्यालाई राजनीतिक वार्तामार्फत समाधान गर्नुपर्ने अडान राख्दै आएको छ । यसको उल्टो संरा अमेरिका जहिलेसुकै यी देशमाथि हस्तक्षेपकारी कदम उठाउँछ ।

अमेरिकी राष्ट्रपति बाराक ओबामाले स्वतन्त्र तिब्बत माग गर्दै आएका दलाई लामासँग आज जून १५ कै दिन भेट गर्दैछन् । स्वभावतः यसले चीनलाई रुष्ट बनाएको छ । आफ्नो एक चीन नीतिप्रति अडिग रहन अमेरिकसँग चीनले हिजो जून १४ को दिन आग्रह गरेको थियो । तर चीनको आग्रहलाई अमेरिकाले लत्यायो । त्यस्तै ताइवानका नव नियुक्त राष्ट्रपति पनि अमेरिका जाने समाचार सार्वजनिक भएपछि चीन थप सशक्त भएको छ । यसअघि सन् २०१४ मा दलाई लामा र ओबामाबीचको भेटप्रति चीनले आपत्ति जनाएको यहाँ उल्लेखनीय छ । कुनै पनि देशको निम्ति त्यसको भूअखण्डता सर्वोच्च महत्त्वको विषय बन्छ तर संरा अमेरिकाले दलाई लामालाई उक्साएर तिब्बतलाई चीनबाट अलग पार्ने षड्यन्त्र निरन्तर गरिरहेको छ ।

चीन - अमेरिका सम्बन्धमा अरु पनि तिक्तता छन् । चीन र अमेरिकाको मानवअधिकारको व्याख्या पनि आ-आफ्नो छ । अमेरिकाले हरेक वर्ष चीनमा मानव अधिकार हनन भएको प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्छ । यसको प्रतिवाद गर्दै चीनले पनि अमेरिकाले गरेको मानवअधिकार हननको प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्ने गरेको छ ।

अहिले चीनले एउटा महत्वाकांक्षी नारा बोकेको छ, चिनियाँ सपना । चिनियाँ सपना संरा अमेरिकाको निम्ति तर्साउने

भूत बनेको छ । बृहत् राष्ट्रिय पुनर्ताजकीकरण, जनताको जीवनस्तरमा व्यापक सुधार, प्रगति, अभै उन्नत समाजको निर्माण र सैनिक सशक्तीकरण नै चिनियाँ सपना बताइन्छ । सन् २०२१ मा चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टी स्थापनाको शतवार्षिकीसम्ममा पूर्ण विकसित राष्ट्र बनाउनु चिनियाँ सपनाको लक्ष्य हो । चिनियाँ सपनाभित्र चारवटा भाग रहेको विश्लेषकहरूले बताएका छन् । पहिलो, सशक्त चीन, दोस्रो सभ्य चीन, तेस्रो सुरम्य चीन र चौथो तथा अन्तिम हो सुन्दर चीन ।

पश्चिमा पूँजीवादी मुलुकले चरम आर्थिक संकट भैरहेको समयमा चीन आर्थिक संकट हुनबाट जोगिएको छ । विश्व बैँकको तथ्याङ्कअनुसार चीनमा सन् २०१२ मा प्रतिव्यक्ति आय ५ हजार ६ सय ८० अमेरिकी डलर पुग्यो । सन् २०२० सम्ममा चीनमा प्रतिव्यक्ति आय १० हजार डलर पुग्ने अनुमान गरिएको छ । समाजवादी चीनको प्रगति साम्राज्यवादी तथा पूँजीवादी देशको निम्ति चुनौती, ईश्या र रिसको विषय बनेको छ ।

मुख्यतः सन् २०१३ मा चिनियाँ राष्ट्रपति सि जिङ पिङले विश्वकै लागि निकै महत्वाकांक्षी मानिएको वन बेल्ट वन रोड (ओबीओआर) अर्थात् 'एक क्षेत्र एक मार्ग' नीति सार्वजनिक गरे । सिल्क रोड अर्थात् रेशम मार्गको पुनरोदयको रूपमा लिइएको यो योजनालाई चीनले विश्वकै प्रगति र समृद्धिको 'शान्तिपूर्ण मार्ग' भनेको छ । चीन संसारलाई जोड्ने सिल्क रोडको योजना लिएर विश्वसामु प्रस्तुत हुँदा आफ्नो साम्राज्य गुम्ने डरले संरा अमेरिकालगायत देशले सो योजनामा भाँजो हाल्न खोजेको देखिन्छ ।

रेशम मार्ग चीनको हान वंशमै चल्तीमा थियो । चीनले मार्कोपोलोको यात्रा मार्गलाई चीनले पुनर्जीवन दिन खोजेको छ । विश्व व्यापारमा स्थायित्व ल्याउन र सबै देशको साभ्ना समृद्धि, सपना र गन्तव्यलाई केन्द्रविन्दुमा राख्दै नयाँ ढंगले ओबीओआर निर्माण गर्ने चीनको नीति भएको चीनले बताउँदै आएको छ ।

सन् २०१३ को सेप्टेम्बरमा काजकिस्तानको एक विश्वविद्यालयमा दिएको मन्तव्यमा राष्ट्रपति सीले 'सिल्क रोड इकोनोमिक बेल्ट' नीति सार्वजनिक गरे । लगत्तै उनी इन्डोनेसिया पुगेर एसियाली पूर्वाधार लगानी बैँक (एआईआईबी) सँगै 'एक्काइसौं शताब्दीको मेरिटाइम (समुद्री) सिल्क रोड' नीति घोषणा गरे । पछि सीका यी घोषणालाई चिनियाँ नेसनल कँग्रेसले अनुमोदन गर्‍यो र विश्वभर चर्चाको विषय बन्यो । विश्व अर्थराजनीतिमा पूरै बदलाव ल्याउने ठानिएको यो परियोजना ६५ देशका १५० भन्दा बढी सहरसम्म पुग्ने बताइएको छ ।

चीनको जियान प्रान्त, सिचुआन प्रान्त र पूर्वी बन्दरगाहबाट सुरु हुने तीन भिन्न 'रोड' लाई क्रमशः उत्तरी सिल्क रोड, दक्षिणी सिल्क रोड र समुद्री सिल्क रोडमा विभाजन गरिएको छ । यस 'रुट' मा पर्ने सबै राष्ट्रहरू यस योजनाका उत्तिकै हिस्सेदार हुने भएकोले यसलाई चीनले 'वीन-वीन' अथवा कोही नहार्ने अवस्था भनेको छ । (खुसीको कुरो छ, नेपाल पनि सिल्क रोडभित्र पर्दछ ।) यी तीनै प्रकारका मार्गको रुटमा रेल, बन्दरगाह, सुरुङ मार्गहरू र पेट्रोलियम पाइपलाइन आदि भौतिक पूर्वाधार पर्छन् । टेलिकम्युनिकेसन, इनर्जी प्लान्ट, हाइड्रोपावर, उद्योग र अन्य आर्थिक तथा सामाजिक पूर्वाधार सम्बन्धित देशको प्राथमिकता र आवश्यकताअनुसार दुई पक्षीय लगानीमा अघि बढाउन सकिने बताइएको छ । चीनले बनाएको सिल्क रोडको महत्वाकांक्षी योजना कमजोर तथा साना देशको हितमा हुने विश्वास गरिएको छ । साम्राज्यवादी शक्तिले साना तथा कमजोर देशको प्राकृतिक स्रोतसाधनमाथि एकाधिकार कायम गरी शोषण गरिरहेको विश्व परिदृश्यमा सिल्क रोड पुनरोदयको कुराले विश्वलाई आशावादी बनाएको छ ।

ओ बी ओ आर को अनुमानित बजेट १४ खर्ब अमेरिकी डलर छ, जसमध्ये चिनियाँ बैँकहरू, सिल्क रोड कोष र चिनियाँ कर्पोरेट हाउसहरूबाट एक खर्ब २४ अर्ब ३० करोड अमेरिकी डलरको प्रतिबद्धता आएको छ । विशेषतः समुद्री सिल्क रोड चीनको पूर्वी बन्दरगाहबाट सुरु भएर इन्डोनेसिया, थाइल्यान्ड, भारत, श्रीलंका हुँदै अफ्रिकाको केन्या पुग्छ । दक्षिणी चिनियाँ सागर, हिन्द महासागर, दक्षिणपूर्व प्रशान्त महासागर, 'रेड सी' क्षेत्रलाई यो रोडको प्रमुख सामुद्रिक रुटको रूपमा हेरिएको छ । तर, दक्षिण चिनियाँ सागरमै चीनलाई अलमल्याउन सकियो भने समुद्री सिल्करोडको सपना भताभुङ्ग हुने साम्राज्यवादी रणनीति देखिन्छ । मालाबार युद्ध अभ्यास यस मानेमा पनि साना तथा कमजोर देशसमेतको विपक्षमा छ । युद्ध भड्काउने यस्ता युद्धाभ्यास बन्द हुनुपर्छ ।

अन्तमा, चीनले भनेभैँ दक्षिण चीन सागरको विवादमा सम्बन्धित देशबीचको वार्ताबाट समस्याको समाधान खोज्नु सबभन्दा श्रेयष्कर छ । अन्यथा फेरि एक पटक एसियालाई युद्धले आक्रान्त बनाउनेछ । तर साम्राज्यवादी शक्तिले कम्ती मूल्य चुकाउनुपर्ने छैन ।

(बुधबार नेमकिपा, विदेश सम्बन्ध विभागले आयोजना गरेको दक्षिण चीन सागर र टापुहरू विषयक विचार गोष्ठीमा विभागका सदस्य गोसाईँले प्रस्तुत गर्नुभएको विचार-सम्पादक)



स्वयंभूनाथ विश्वमानचित्रमा ज्यादै उत्सुक विषय हो। ५ हजार वर्ष अगाडी मञ्जुश्री तिब्बतको प्रधानमन्त्री थिए र विपक्षबुद्ध राजा थिए। तिब्बतबाट काठमाडौं उपत्यका ढुंगाबाट आइ हेर्दा ठूलो तलाउ देखि चम्पादेवीबाट ध्यान दिई हेरेकोले त्यो ठाउँ ध्यानचो भन्ने गर्छ। त्यो समय भगवान् कृष्णद्वारीका निवास थिए र स्मरण गरी नेपाल बोलाई कमलको फूल तलाउको बीचमा रोपेको फूल रातभर ज्वजलमान थिए। चोभारको डाँडा कृष्णको सहयोगमा मञ्जुश्रीले काटेपछि पानी सुक्दा कमलको फूल स्वयम्भू डाँडातिर ढल्केको र उता नागराज कर्कोटक ज्यादै रिसाएकोले महादेव आरधना गरी महादेवले टौदहको माटो फाली नागराज कर्कोटकलाई बास दिएका थिए र ज्वजलमान भएको कमलको फूल हिरामा परिणत भएकोले त्यो फूल खाल्डो खनी भित्र सुरक्षाखाखी माथि स्वयम्भू स्तुप बनाएकोले त्यसको महिमा अपरम्पार छ भनि धार्मिक ग्रन्थमा उल्लेख छ।

हालसम्म पनि स्वयम्भू उत्पत्ति जन्मदिनमा आकाशमा बुद्धको छायाँ हेर्ने (राती) चलन छ। यस्तो विश्वमा सबैभन्दा बढी महिमा र प्रचार भएको स्वयम्भूनाथ २०७२-१-१२ महाभूकम्पले भत्केको स्तुपहरू पुनर्निर्माण गर्ने विषयमा न सरकारलाई ध्यान छ न त स्वयम्भू संचालक समितिले धनी वर्गसँग चन्दा उठाई निर्माण गरेको पाइयो।

यस्तै काठमाडौं धरहरा जैसी देवल, मरुटोलको शिवमन्दिर र अन्य मन्दिरहरू लथालिङ्ग भैरहेको छ। यसरी स्वयम्भूको संस्कार पुनःनिर्माण गर्नु जरुरी छ। स्वयम्भूका आँखाले नेपाललाई शान्तिको र विश्वमा सबैभन्दा उच्च भएको नेपाल हेर्न चाहन्छ।

नेपाल क्षेत्रफलको दृष्टिले कम भएपनि नेपालमा जस्तो कलाकृतिले सजाइएका कृष्णमन्दिर, पंचपन्न झ्याले दरबार न्यातपोल (पाँचतले मन्दिर), स्वयम्भूनाथ, बौद्धनाथ, स्तुप, बसन्तपुरको नौ तले दरबार, पशुपति र अन्य मन्दिरहरू विश्व प्रख्यात छन्। नेपालमा जस्तो कलाकृतिले सजिएका मन्दिर विश्वको कुनै राष्ट्रमा छैन। नेपाल मन्दिर देश भनी विश्वले चिनिन्छ र नेपालको सभ्यता, संस्कार विश्वमान चित्रमा सबैभन्दा बढी उचाइ रहेको छ। अतः यस्तो मन्दिर पुनःनिर्माण गर्न सरकारका नेताहरूले संयुक्त भई नेपालका पूँजीपति वर्गलाई साथमा लिई तुरुन्तातुरुन्तै पुनःनिर्माण गर्न जरुरी छ। कुसी मात्र ताकेर नेपाल र जनतालाई अन्धकारमा पार्न मिल्दैन। त्याग र परमात्मा सेवा गर्न ६०१ जना नेताहरूले जनतालाई सिकाउनु पर्छ।

सरकारले हाइसे गर्दै जनताले पनि हाइसे गर्छ। मच्छेन्द्रनाथको रथ तान्दा हस्ते हाइसे गरेको पाठ नेता र जनताले बुझेको छैन। मल्ल राजाहरू र लिच्छवि राजाहरूले सिकाएको पाठ सरकार-जनताले बुझ्नु पर्छ। गीतामा कृष्णले अर्जुनलाई दिएको उपदेश र बुद्ध भगवान्ले दिएको उपदेश मात्र स्मरण गर्न सके नेपालको संस्कारलाई अक्ष स्वच्छ

र फराकिलो गर्न सकिन्छ। विदेशको अस्लिलता, लागुपदार्थ अन्य संस्कारलाई नेपालीहरूले नक्कल गरेर केही फाइदा छैन। त्यो त देशलाई ह्रास गर्ने र टुहुरा बनाउने संस्कार हो। नेपाली जनताले नबुझे र पौरख देखाउन विदेशी संस्कार (ड्रमसेट, भ्वाइलेन अन्य बाजा सिक्न जान्छन् र आफ्नो मौलिक संस्कृति धिमेबाजा, बाँसुरी, खिःबाजा, पञ्जेबाजा, आदि मिलाकाउन खोज्दछन्। त्यो विदेशी नक्कलले देशको मौलिक गुम्छ। मौलिक गुम्नु नै देशको अस्तित्व, इज्जत गुम्नु हो र देश खरानी बनाउनु हो। विदेशी नक्कलले गर्दा नेपालको कैयौं भाषाहरू, लिपिहरू लोप भैसकेको छ। जसबाट नेपालको संस्कार र अस्तित्व मेट्न गई देशको नै दुरदशा हुन्छ। आफू जन्मेको ठाउँ र आफूलाई जन्म दिने आमा स्वर्गभन्दा पनि प्यारो सम्झी सबैले आफ्नो देशको रक्षा गर्ने, देशको अस्तित्व, संस्कृति, भाषा, लिपी, ग्रन्थ र संस्कारलाई संरक्षण गर्नु नितान्त आवश्यक छ। मनमा कुण्ठा राखेर समाजलाई देखाउन धर्म गर्नु र धर्म प्रचारमा लाग्नु मुख्रता हो। त्यसलाई पाखण्डी पनि भनिन्छ। सबै धर्ममा सत्य बोल्नु, परमात्मा सेवा गर्नु, काम, क्रोध, लोभ, मोह, राग, द्वेष ईश्या त्याग्नु भनेको छ। यी कुराहरू नत्यागेसम्म धर्म प्रचारमा लाग्नु र अन्य धर्म गर्नु व्यर्थ हो।

पाँगामा धिमेबाजाको संस्कार वि.सं. १९४५ मा सिकृछें धिमे खलःबाट क्रमिक विकास भई आइरहेको छ। त्यसपछि ठोकासी र जाखामा धिमेबाजाको संस्कार सुरु गर्दै हाल पाँगामा सात टोलमा विकास भएको छ। खिःबाजा परम्परामा ४ टोलमा मात्र हालसम्म चलिरहेछ। केही ठाउँमा लोप भैसकेको छ। धाः बाजा एक ठाउँमा लोप भई ३ ठाउँमा मात्र चलिरहेछ। यस्तो बाजा लोप हुनुको कारण विदेशी नयाँ संस्कृतिले गर्दा भएको पाइन्छ। धिमे बाजा पनि एक स्थानमा लोप भैसकेको छ। यसको मूल कारण सार्वजनिक भवन नभएकोले हो। धिमे बाजाको धुन अति आकर्षक र ठूलो आवाजका कारण केही संस्कारमा संरक्षण भइरहेको छ। नमस्वाः धिमे खल हालमात्र स्थापना भएको हो।

लिच्छिव काललाई नेपालको स्वर्ण युग भनिन्छ। त्यो समयमा काठमाडौंमा औद्योगिक सीपमूलक विकास, काष्ठकला, मूर्तिकला, धातुकला, अन्य मन्दिरहरूको व्यापक विकास भएकोले त्यो समयमा ४० हजार सिपाही थिए र पाँगामा नमस्वामा कामीहरूको पूरा बस्ति थियो। त्यो समय पाँगा, कीर्तिपुर, नगाउँ, भाजगल, लनगोल, जाखाः, चोभार, इटागोल छुट्याउने गान्छो थियो। ज्यादै बाक्लो बस्ती भई लिच्छिव कालको अन्त्यमा महाभूकम्प आई सबै घरहरू नष्ट भएको कारण मल्ल कालको नयाँ युग सुरु भएको भनी इतिहासमा लेखेको पाइन्छ। हालसम्म नमस्वाः स्थानमा जग खन्दा फलामको खियाहरू भेटिन्छन्

। फलामको टुक्रा खियाहरू भेटिएको कारण त्यो स्थानलाई नमस्वाः नामाकरण भएको हो। हाल यो स्थानमा धिमे बाजाको संस्कार क्रमिक विकास हुने देखिन्छ।

#### कुसंस्कार

नेपालमा कुसंस्कार कहिले देखि विकास हुँदै आएको हो भनी थाहा पाउन सबैलाई उत्सुकता हुन्छ। हनुतः कुसंस्कार विकास भएको थिएन। त्यो समयमा सत्ययुग, त्रितायुगमा दानवले मानव देवगनहरूलाई सिधै आक्रमण गरेर मारकाट गर्थे र होमकुण्डमा रगत, पानी हाली बाधा पार्थे। ठूलो-ठूलो दानवहरूले कुसंस्कार विकास गर्न खोजे पनि पूर्णसफल गर्न सकेन। हाल आएर भारत, पाकिस्तान, बंगलादेश भन्दा पनि नेपालमा कुसंस्कारको ज्यादै विकास भएको पाइन्छ। नेपालमा कुसंस्कारमा सबैभन्दा विकास भएको घुसखोरी, बलात्कारी, वेस्यावृत्ति, चेेलीवेटी बेचबिखनकारी, लागुपदार्थ बेच्ने, कालो बजारी, तस्कर, हत्याहरू हुन्। यी कुसंस्कार तत्वहरूले सोभ्रो सिधा मानिसहरू हिँड्ने ज्यान जोगाउन मुस्किल भैरहेको छ। आफ्नो स्वार्थी पूरा गर्न मान्छेले जे गर्न पनि तयार हुन्छन्। यस्ता कुसंस्कारलाई निर्मूल गर्न सरकारले ज्यादै कडा कदम चाल्नुपर्छ। नत्र नेपाल जंगली युगमा परिणत भएर जान्छ। भारतमा ब्रिटिस सरकारले चलाएको समयमा नेपालमा नालापानी लगायत अन्य स्थानमा लडाईं हुँदा भक्ति थापा, दामोदर पाण्डे, अम्मर सिंह थापा जस्ता नेपालका बहादुर ब्रिटिस

सरकारलाई पराजित गरेको समयमा पनि एक जना घुस्याहरूले ब्रिटिससँग घुस लिई नेपालको गोप्य स्थानमा धिमे बाजाको संस्कार लडाईं खेल्छ भन्ने बारे ब्रिटिसलाई पोल खुलाएको कारण भक्ति थापाले वीरगती प्राप्त गर्नु परेको भनी इतिहासकार भन्छन्। तर हाल कुसंस्कार ज्यादै विकास भएको कारण नेपालमा दुरदशा भएको देखिन्छ। घुसखोरी नेपालमा वडा कार्यालयदेखि नगरपालिका, मालपोत कार्यालय, कर विभागहरू त घुसकोरीको केन्द्रीय कार्यालयहरू हुन्। अड्डा अदालत, घुसखोरी वकिलहरूको दोस्रो केन्द्रीय कार्यालयहरू हुन्। यिनीहरूले जमिन्दारीहरूलाई समेत सडकको भिखारी बनाउँछ भने सारा जनता चिच्याएका छन्। राणाकालमा घुसखोरीहरूलाई फाँसी दिने कारण घुसखोरीहरू निर्मूल नै देखिन्थ्यो। पञ्चायत कालमा लुकीछिपी घुस खान्थे। हाल 'यति ल्याउ उती ल्याउ नदिने भए फर्केर जाउ' भनी सोभ्रासाभ्रा जनतालाई भिखारी बनाई आफू मोटाउने गर्छन्। यस्ता घुस्याहरूलाई आजीवन कैद गरी सर्वोस्वहरण गर्नुपर्दछ।

नेपालका धेरै जस्तो मानिसहरू टि.भि., फिल्म, अन्य पत्रिका हेरेर पनि राम्रो कुरालाई वास्ता नगरी नराम्रा कुरालाई नक्कल गर्न खोज्दछन्। महाभारत फिल्म हेर्दा कृष्णको, युधिष्ठिरको ज्ञान मिल्काएर सक्नीको चाल सिक्न खोज्छन्। घुसखोरीहरूलाई समातेर जेल चलान गरेर पनि ठूलो नेताहरूले चौकीमा ठान्दारहरूलाई

त्यो व्यक्ति हाम्रो पार्टीका मान्छे हो। तुरुन्तै छोड्नु पर्‍यो भनी फोन गरेर छोड्न लगाउँछन्। घुसखोरीहरू अति बाठो र चलाख हुन्छन्। सोभ्रो सिधा जनताहरूलाई काँचै निली हाल्छ। अतः यस्ता घुसखोरीहरू कुसंस्कारका प्रतिक हुन्। चेेलीवेटी बेचबिखन गर्ने पनि कुसंस्कारका जघन्य अपराधी हुन्। रोजगारीको लोभ देखाई भारतको बम्बईदेखि लिएर दुबई, अरब, कतार, फ्रान्स, अफ्रिका, अमेरिकासम्म चेेलीवेटी बेचबिखन भइरहेका समाचार छ। सरकारले रोजगारी दिन नसकेकोले यस्तो कुसंस्कार बिगीबिगी भएको पाइएको हो। यस्तो अपराधीलाई जेलमा राखे पनि मन्त्रिस्तरको नेताहरूले हाम्रो पार्टीका मान्छेलाई तुरुन्तै छाड्ने पर्‍यो भनि धम्की आएपछि प्रहरीले छोड्नु पर्ने बाध्यताले गर्दा यस्ता कुसंस्कार सरकारले रोक्न सकेको छैन।

पेट्रोल, ग्यास बन्द भएरपछि आउँदा कालोबजारीलाई पैसा कमाउन चिष्टा नै परेको छ। त्यस्ता कुसंस्कार अपराधीले गर्दा सोभ्रा सिधा सारा नेपालीहरूले ज्यादै दुःख पाइरहेका छन्। त्यस्तालाई आजीवन कैद गर्नुपर्छ। तस्करी, कालोबजारी, चेेलीवेटी बेचबिखन गर्ने घुसखोरीहरू राणाशासन कालमा फाँसी दिने डरले त्यस्ता अपराधी इतिहासमा उल्लेख छैन। लागु पदार्थ बेचबिखन गर्ने, सेवन गर्ने मध्ये तमाखु, हुक्का, सुर्ती खाने कुसंस्कारमा गन्दैनु तर चरेस ट्याप खाने, स्म्याक खाने, हिरोइन, कोकिन, गाजा, आदि कुसंस्कारको



इन्द्र बहादुर महर्जन

जघन्य अपराधी हुन्। त्यस्ता मानिसले सेवन गर्न नपाउँदा मारकाट गर्ने, चोरी, डकैती गर्ने, अरु जघन्य अपराधसम्म गर्दछन्। अतः त्यस्ता कुसंस्कारका अपराधीलाई आजीवन कैद गर्नु पर्दछ। नत्र देशको अस्तित्व नै खरानी हुन्छ। देश त्रासको वातावरण भै सारा नेपाली खरानीमा परिणत हुन्छन्।

नेपालमा दुई प्रकारका चोरी डकैती लुटेरा, ठगी अपराधीहरू छन्। एक प्रकारको सिधै चोर्ने, डकैती गर्ने, लुट्ने ठग्ने हुन्छ भने अर्को घुमाएर लुट्ने, चोर्ने, डकैती गर्ने, ठग्ने कुसंस्कारका जघन्य अपराधीहरू पाइएको छ। त्यस्ता कुसंस्कारहरू पूर्ण रुपमा निर्मूल गर्न रोजगारीको राम्रो व्यवस्था, कानून अति कडा नै हुनुपर्छ। फाँसी दिने र कानून निष्पक्ष छानबिन सत्यमा आधारित हुनु पर्छ। नेपालमा भएको ६०१ नदिनालालाई सदुपयोग गर्ने, न्याफ्टिङ्को पूरा व्यवस्था, विद्युत उत्पादन पर्याप्त गर्ने नेपालका पूँजीपतिलाई साथ दिइ उद्योगहरू खानीहरूको अत्याधिक उत्पादन गरी नेपालका सबै जनतालाई स्वावलम्बन बनाउन सके त्यस्ता कुसंस्कार अपराधी कम हुँदै जाने मेरो विश्वास छ। -समाप्त

## नयाँ शक्ति पार्टी घोषित

काठमाडौं। नयाँ शक्ति नेपालले पार्टी स्थापनाको औपचारिक घोषणा गरेको छ। स्थानीय दशरथ रंगशालामा आयोजित एक समारोहबीच नयाँ शक्तिका संयोजक डा. बाबुराम भट्टराईले पार्टी सदस्यलाई सपथ खुवाउँदै नयाँ शक्ति घोषणा गर्नुभएको हो। पार्टी घोषणा कार्यक्रममा नेपाली काँग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवा, नेकपा (माओवादी केन्द्र)का नेता कृष्णबहादुर महारा, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका नेता सुनिलबहादुर थापा तथा भारत, चीन, बंगलादेश सहित विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय निकाय प्रतिनिधिको सहभागिता छ।

त्यसैगरी, नागरिक समाज, मानवअधिकारकर्मी, व्यवसायी, पत्रकार, आदिको पनि उपस्थिति छ। उद्घाटनअघि विभिन्न सांस्कृतिक भाँकी प्रदर्शन गरिएको थियो। माओवादी केन्द्रका नेता महारा, नागरिक समाजका अगुवा डा. सुन्दरमणि दीक्षित, नयाँ शक्तिका रामचन्द्र भ्रा लगायतले सम्बोधन गर्दै नयाँ शक्तिले देशको आर्थिक समृद्धिको पक्षमा काम गर्ने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो।

#### नयाँ शक्तिको नयाँ रूप

दशरथ रंगशालामा उपस्थित सबैलाई सामुहिक सपथ

। नायिका करिश्मा मानन्धरको उद्घोषणले आकर्षित पार्न खोजेपनि प्रमदेखि बुद्धिजीविका नाम उच्चारणमा अलमलले अशिष्टता आलोचना संचार माध्यममा बन्यो।

#### बन्द सत्रमा पुरानै नाम

पञ्चायत प्रतिष्ठानमा २ दिने चलेको बन्द सत्रमा अन्तिम दिन नयाँ शक्तिका संयोजक बाबुराम भट्टराईले नयाँ शक्ति जडै गर्दा माओवादीको नाम लिएर बढाई चढाई बोल्न थालेपछि हलभित्र हाँसो चलेको संयोजक स्वयंले पुरानो नाम बिसर्ग नसकेको भन्दै सच्चाइएको थियो।

#### अध्यक्ष चुन्न सकेन

राष्ट्रिय भेलाको बन्दसत्रमा ठूलै संख्यामा उपस्थित भएको थियो। राजनीतिक र आर्थिक प्रतिवेदन, विधान पारित गरेपनि संयोजकलाई अध्यक्षमा परिणत गर्न सकेन। अध्यक्षमा परिणत गर्न नसकेपछि यही वर्षभित्र प्रथम महाधिवेशन गर्ने तय गरेको छ।



संयोजककै संयोजनमा ५०२ सदस्यीय महाधिवेशन तयारी समिति गठन गरेको छ।

#### पहिलो भेलामा करोड खर्च

नयाँ शक्तिको पहिलो राष्ट्रिय भेलामा ३ दिनमा १ करोड चार लाख १ हजार ८० रुपैयाँ खर्च सार्वजनिक गरेको छ।

सदस्यताबाट उठाउने लक्ष्य राखेपनि १७ लाख ५ हजार १६५ मात्र उठेकोमा नपुग खर्चको जोहो कसरी भयो, पूर्ति कुसरी गर्ने प्रश्न उठेको छ।

#### राजनैतिक पार्टी कि आर्थिक दिगो विकास आर्थिक

विकास हाम्रो पालामा गर्न सकिन्छ भन्दै उद्घोष गरेको नयाँ शक्ति राजनैतिक परिवर्तन गर्ने राजनीतिक पार्टी नभई आर्थिक समृद्ध समाजवादको परिकल्पना गर्ने आर्थिक पार्टी हो कि भन्ने भान भएको छ।

राजनैतिक परिवर्तनले संस्थागत नभई आर्थिक विकास असम्भव छ।

नयाँ शक्तिमा सबै खाले विचारको भेला हुने थलो भएकोले राजनैतिक पार्टीको परिकल्पना गरेको छैन नत काँग्रेस नत कम्युनिष्ट।



# युवा शक्तिलाई स्वदेशमै रोजगार दिनुपर्छ

डि.पी. काफ्ले

नेपाल विश्वको अग्लो हिमाल सगरमाथा भएको देश, बुद्धको जन्मभूमि, वीरहरूको देश भनेर चिनिन्छ। प्राकृतिक स्रोत र साधनले भरिपूर्ण हिमालयबाट बग्ने नदीहरू स्वच्छ र सफा पानीको भण्डार भएको देश हो। नेपालको छिमेकी दुई ठूला विकसित देश हुँदा-हुँदै पनि गरिब देश भनेर किन विश्वले प्रश्न गरिरहेका छन् ? सोचनीय छ। शिक्षाको विकास नेपालमा सुस्तगतिमा भइरहेको छ। स्कूल, कलेज, विश्वविद्यालय स्थापना गरेर पनि नेपालको शिक्षामा गति पैदा हुन सकेको छैन। यसो हुनुमा नेपालका विगतदेखि शासकहरू जिम्मेवार छन्। स्वदेशमा पढेका विद्यार्थीहरूमा गुणस्तरीय शिक्षा दिन नसक्नु र विदेशमा पढ्न पठाइएकाहरूलाई राज्यले काम दिन नसक्नु सरकारमा बस्नेहरूको कमजोरीमात्र होइन असफलता हो। शिक्षा आर्जन गर्नेहरू स्वयम् इमानदार नभएर पनि हो भन्ने कुरा खबरहरूमा हेर्न र सुन्न पाइन्छ। सरकारी शिक्षण संस्थाहरूमा अध्यापन गर्नेहरू

निजी विद्यालय स्थापना गर्ने र गराउने काममा प्रेरित गर्छन्। विश्वविद्यालयहरू विदेशी लगानीमा नयाँ नयाँ स्कूल र कलेज स्थापना गर्न सम्बन्धन दिन्छन्।

सरकारी शिक्षण संस्थानहरूलाई जागीर खाने थलो बनाउने र निजी विद्यालयमा काम गर्नेहरू थुप्रै छन्। उच्च पदमा हुनेहरूका छोरा-छोरीहरू पनि निजी विद्यालयमा अध्ययनरत छन्। सरकारी शिक्षण संस्थानहरू स्तरहीनहरूले काम गर्ने संस्थाको रूपमा शिक्षण संस्थाहरू देशभक्त र जनसेवी शक्ति उत्पादन गर्ने चित्रण गर्छन्। संस्था हुनुपर्नेमा दलाल, अवसरवादी र शोषक तयार गर्ने खालका हुँदैछन्। सरकारी संस्थानहरू ध्वस्त गर्नु वैदेशिक रोजगारीप्रति युवाहरू लालाहित हुनु, राज्यबाट शिक्षा पाएकाहरूलाई राज्यले बसमा रोक्नु देशका लागि घातकसिद्ध हुनेछ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टीले स्थापनाकालदेखि योग्य, दक्ष र देशभक्त नागरिक उत्पादन गर्न व्यक्तित्व विकासमा समान अवसर दिन शिक्षालाई निःशुल्क गर्नुपर्छ

भन्दै आएको छ। सस्तो, सुलभ र वैज्ञानिक शिक्षा देश विकासको आधार भन्दै सडकदेखि सदनसम्म संघर्ष गर्दै आएको छ। उच्च माध्यमिकसम्मको शिक्षा अनिवार्य र निःशुल्क भएमात्र राज्यले आफ्ना आवश्यकताअनुसारका नागरिकहरू तयार गर्नसक्छ।

डाक्टर, इन्जिनियर, शिक्षक, राजनीतिज्ञ र प्रशासक हुन योग्यता चाहिन्छ। योग्य मान्छे गरिब धनी जसको छोरा छोरी पनि हुनसक्छ। अझ गरिबको छोराछोरी योग्य र दक्ष हुन्छन्। तर शिक्षामा व्यापारीकरण भएकोले डाक्टर, इन्जिनियर पढाउन धेरै पैसा खर्च गर्नुपर्छ। धेरै हुने भएकोले पैसा खर्च गरी पढेका डाक्टर र इन्जिनियरहरू देश र जनताको सेवा गर्न जिल्ला-जिल्लामा जान सक्दैनन्। आर्थिक अवस्था कमजोर भएका तर पढ्नमा तेजिला विद्यार्थीहरू डाक्टर इन्जिनियर पढ्न पाउँदैनन्। पैसा धेरै भएका तर योग्यतामा कम दक्षता भएका विद्यार्थीहरू डाक्टर र इन्जिनियर पढ्ने अवसर पाउँछन्। पढाइ सकेपछि उनीहरू

आफ्नो खर्च भएको पैसा कमाउन सहरका महँगा अस्पतालमा काम गर्छन्। गाउँका जनतासँग उनीहरूको सेवा पुग्न सक्दैन। गाउँका जनता स्तरीय स्वास्थ्य सेवा पाउनबाट वञ्चित हुन्छन्। त्यसकारण देशमा सार्वजनिक र संस्थागत विद्यालयहरूबाट शिक्षा दिनु गलत हो। सरकारी र निजी शिक्षाले विद्यार्थीहरूलाई विभाजन गरेको छ। सरकारी विद्यालयमा अध्ययन गरेका विद्यार्थीलाई नेपालमा गरिबको छोरा भनेर अपहेलित तरिकाले हेरिन्छ। अर्काथरी निजी विद्यालयमा अध्ययन गरेकाहरू धनीका छोरा मानिन्छन्। योग्यतामा कमजोर भए पनि आर्थिक लगानीको कारण खानदानको सान सौकात देखाउँछन्। सान र सौकात गर्नेहरूले गरिब जनताको सेवा गर्नसक्दैनन्।

देश चलाउने सरकार जनताद्वारा निर्वाचित हुन्छ। निर्वाचनको बेला सरकारमा जाने पार्टीहरू आफ्नो पार्टीको तर्फबाट जारी घोषणा-पत्र जनतालाई देखाउँछन्। विभिन्न पार्टीहरूले लोकतान्त्रिक शिक्षा, जनवादी

शिक्षा, निःशुल्क शिक्षा दिने भनेर नारा लगाउँछन्। जनताबाट मत संकलन गर्छन्। तर सरकारमा पुगेपछि निजी स्कूल, कलेज र विश्वविद्यालय स्थापना गर्न अनुमति दिन विधेयकहरू पेश गर्छन् र छलफलमा भाग नलिई पार्टीको हिवप भन्दै हुन्छ भन्ने ध्वनीमतको आधारमा विधेयक पारित गर्छन्।

घोषणा-पत्रअनुसार देशको नीति नियम नबनाउने राजनैतिक दलप्रति जनता बेखबर रहन्छन्। केही राजनैतिक दलहरू निर्वाचनको बेला विदेशी सरकार, संघ-संस्था र व्यक्तिहरूबाट शुभलाभ गर्छन् र जनतालाई वितरण गरी मत किन्छन्। सरकारमा त्यस्ता दलका कार्यकर्ताहरू सरकारमा सामेल हुन हानथाप गर्छन्। सरकारमा जानुको अर्थ भ्रष्टाचार गर्न, कमिसन खान र आफ्ना नातागोता र आसेपासेहरूलाई नोकरी दिन होइन बरु जनताको निःस्वार्थ सेवा गर्नु हो।

विदेशीको आशीर्वादमा सत्तामा जानेहरूले नेपाली जनता र देशको लागि उल्लेखित काम

गरेको लायकको उदाहरण छैन। विदेशीबाट प्राप्त हुने छात्रवृत्तिको कोटामा पनि नेताहरूले आफ्ना आफन्तहरूलाई पठाएका कुराहरू बारम्बार समाचारमा प्रकाशित भएका छन्। नेता र उच्च पदस्थ कर्मचारीका छोराहरू विदेशमा पढी फर्केपछि विदेशीका प्रतिनिधि भएर फर्केका उदाहरणहरू उनीहरूको व्यवहारबाट प्रस्ट हुन्छ। अहिलेको संसदमा नेपालका केही नेताहरूका छोराहरू सदस्य बनेर आएका छन्। उनीहरू पनि सदनमा देश र जनताको बारेमा कम बोल्छन् बरु उनीहरू भारत, अमेरिका, बेलायतका कुरा बढी गर्छन्।

त्यसकारण, हाम्रो देश जोगाउन गाउँगाउँमा भएका युवाशक्तिलाई स्वदेशमा नै रोजगारी दिनुपर्छ। रोजगारीका लागि हरेक जिल्लामा भएको स्रोतसँग सम्बन्धित उद्योगधन्दाको स्थापना गर्नुपर्छ। गुणस्तरीय शिक्षा दिई योग्य नागरिक उत्पादन गरे देशको विकास हुन्छ। त्यसकारण समाजवादी गणतन्त्रको स्थापना गर्न सबैले साथ दिनुपर्छ।



## हार्दिक श्रद्धाञ्जली



यस भरी पासा पुचः बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. का

संस्थापक अध्यक्ष राजन कुमार श्रेष्ठ तथा

संस्थापक सदस्यहरू रिता श्रेष्ठ, राजेश कुमार श्रेष्ठ,

उमालक्ष्मी श्रेष्ठ माथेमा, रेणु श्रेष्ठका पुजनीय बुबा र

रौनक श्रेष्ठका हजुरबुबा श्री कैदारनाथ श्रेष्ठको

मिति २०७३ जेठ २५ गते मंगलबार अस्मधिक निधन

भएकोमा दुःख व्यक्त गर्दै मृतकप्रति

हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं।

यस दुःखद् घडीमा शोक सन्तप्त परिवारजनमा

धैर्य धारण गर्ने शक्ति प्राप्त होस् भनी

हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं।

स्व. कैदार नाथ श्रेष्ठ

जन्मः वि.सं. १९९५ भाद्र १० गते शुक्रबार

स्वर्गारोहणः वि.सं. २०७३ जेठ २५ गते मंगलबार



भरी पासा पुचः बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

कीनपा- ५, खासीबजार

## कीर्तिपुर माध्यमिक विद्यालय

बाहिरीगाउँ, कीर्तिपुर

## [आवश्यकता]

यस विद्यालयको माध्यमिक तह तृतीय श्रेणीको रिक्त अनिवार्य गणित विषयको दरबन्दीमा जिल्ला शिक्षा कार्यालय काठमाडौंको मिति २०७३/०२/२१ को चलानी नं. ९७४५ र विद्यालय व्यवस्थापन समितिको मिति २०७३/०२/३२ को निर्णय अनुसार करार शिक्षक नियुक्तिका लागि तपसिलको योग्यता पुगेका ४० वर्षमुनिका नेपाली नागरिकहरूले विज्ञापन प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र तपसिलमा उल्लेखित आवश्यक कागजपत्रहरू सहित स्वयं उपस्थित भई विद्यालय प्रशासनमा बुझाउन हुन सूचित गरिन्छ ।

## परीक्षाको किसिम:

१) लिखित तथा अन्तरवार्ता

## आवश्यक कागजपत्रहरू:

- १) नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
- २) एसएलसीदेखि स्नातक शैक्षिक योग्यता गणित वा विज्ञान (भौतिकशास्त्र) मूल विषय लिई स्नातक उत्तीर्णका प्रमाणपत्रका प्रतिलिपिहरू ।
- ३) शिक्षण अध्यापन अनुमति पत्रको प्रतिलिपि र निरोगिता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
- ४) दरखास्त दस्तुर रु.१०००/- (अक्षरेपी एक हजार मात्र) ।
- ५) शिक्षण सम्बन्धी अनुभव भएको, गणित र विज्ञान अध्यापन गर्न सक्नेलाई विशेष प्राथमिकता दिइने ।
- ६) अंग्रेजी भाषा र कम्प्युटर सम्बन्धी ज्ञान भएको व्यक्तिलाई विशेष प्राथमिकता दिइने ।
- ७) दरखास्त बुझाउने अन्तिम मिति २०७३/०३/१४ गते मंगलबार अपरान्ह ४:०० बजे ।

**पुनश्च:** शिक्षक सेवा आयोगद्वारा २०७२ मा प्रकाशित माध्यमिक तहको गणित विषयको परीक्षाको नतिजाको करार सूचीका उम्मेदवारहरूबाट दरखास्त परेको खण्डमा अन्य उम्मेदवारहरूको दरखास्त बापतको दस्तुर रकम फिर्ता गरिनेछ ।

सम्पर्क मिति: २०७३/०३/१४

## एसएलसी.....

जना, ०.० देखि ०.८ ल्याउने २ जना रहेका छन् ।

परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयले 'डि' र 'ई' ग्रेडिङ्गका विद्यार्थीहरूले आफ्नो ग्रेड बढि गर्न अवसरको रूपमा कम ग्रेड आएको विषयमा पुरक परीक्षा दिन सक्नेछन् ।

पुरक परीक्षा यही साउन २९ गतेदेखि सुरु हुने पनि परीक्षा तालिका सहित सो पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी दिएको थियो ।

ग्रेडिङ्ग प्रणालीका अनुसार ९० देखि १०० प्रतिशत ल्याउने 'ए+', ८० देखि ९० प्रतिशत 'ए', ७० देखि ८० प्रतिशत 'बी+', ६० देखि ७० प्रतिशत 'बी', ५० देखि ६० प्रतिशत 'सी+', ४० देखि ५० प्रतिशत 'सी', ३० देखि ४० 'डी+', २० देखि ३० 'डी' र १० देखि २० प्रतिशत ल्याउनेलाई 'इ' ग्रेडिङमा राखिएको हो ।

## चीनलाई.....

थियो ।

'एसियाको मामिलामा संरा अमेरिका र पश्चिमा देशहरूले अनावश्यक चासो राख्नु गलत भएकाले एसियाली जनताले सबैतिर साम्राज्यवादी शक्तिहरूलाई चेतावनी दिन आवश्यक छ' उहाँ ले भन्नुभयो । सन् १९७० को दशकमा 'ब्लिज' नामको अखबारमा भारतका सबै माथिल्ला कर्मचारीहरू सीआईएका एजेन्टहरू भएको खबर आएको प्रसङ्गबारे बोल्दै उहाँले भन्नुभयो, 'नेता र माथिल्लो तहका कर्मचारीहरूलाई साम्राज्यवादीले किनिसकेको हुनाले जनताले मात्र

## कीर्तिपुर माध्यमिक विद्यालय

बाहिरीगाउँ, कीर्तिपुर

## [आवश्यकता]

यस विद्यालयको प्राथमिक तह तृतीय श्रेणीको रिक्त दरबन्दीमा जिल्ला शिक्षा कार्यालय काठमाडौंको मिति २०७३/०२/०६ को चलानी नं. ९३११ र विद्यालय व्यवस्थापन समितिको मिति २०७३/०२/२८ को निर्णय अनुसार करार शिक्षक नियुक्तिका लागि तपसिलको योग्यता पुगेका ४० वर्षमुनिका नेपाली नागरिकहरूले विज्ञापन प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र तपसिलमा उल्लेखित आवश्यक कागजपत्रहरू सहित स्वयं उपस्थित भई विद्यालय प्रशासनमा बुझाउन हुन सूचित गरिन्छ ।

## परीक्षाको किसिम:

१) लिखित तथा अन्तरवार्ता

## आवश्यक कागजपत्रहरू:

- १) नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
- २) एसएलसीदेखि माथिल्लो शैक्षिक योग्यता उत्तीर्णका प्रमाणपत्रका प्रतिलिपिहरू ।
- ३) शिक्षण अध्यापन अनुमति पत्रको प्रतिलिपि र निरोगिता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
- ४) दरखास्त दस्तुर रु.७००/- (अक्षरेपी सात सय मात्र) ।
- ५) शिक्षण सम्बन्धी अनुभव भएको, गणित र विज्ञान अध्यापन गर्न सक्नेलाई विशेष प्राथमिकता दिइने ।
- ६) अंग्रेजी भाषा र कम्प्युटर सम्बन्धी ज्ञान भएको व्यक्तिलाई विशेष प्राथमिकता दिइने ।
- ७) दरखास्त बुझाउने अन्तिम मिति २०७३/०३/१० गते शुक्रबार अपरान्ह ४:०० बजे ।

**पुनश्च:** शिक्षक सेवा आयोगद्वारा २०७२ मा प्रकाशित प्राथमिक तहको नतिजाको करार सूचीका उम्मेदवारहरूबाट दरखास्त परेको खण्डमा अन्य उम्मेदवारहरूको दरखास्त बापतको दस्तुर रकम फिर्ता गरिनेछ ।

सम्पर्क मिति: २०७३/०३/१०

## ११ औँ.....

एसएलसी दिएर बसेका विद्यार्थी, स्थानीय सर्वसाधारण गरी हजारभन्दा धेरैले अवलोकन गरेको समाजका अध्यक्ष रोजेश प्रधानले जानकारी दिनुभयो ।

यस प्रदर्शनीमा बर्न हार्ट कलेज बल्खुको ब्यानर र नेपाल उच्च माविको मुख्य प्रायोजक रहेको थियो । प्रदर्शनी बिहान १० देखि ४ बजेसम्म संचालन भएको थियो ।

## हार्दिक श्रद्धाञ्जली



जन्म:  
वि.सं. २००८/११/२८

स्वर्गारोहण:  
वि.सं. २०७३/२/३१

## स्व. मायाछोरी महर्जन

यस विद्यालयका विद्यालय व्यवस्थापन समितिका संस्थापक अध्यक्ष

प्रा.डा. नन्द बहादुर महर्जनकी धर्मपत्नी

## श्रीमती मायाछोरी महर्जनज्यूको

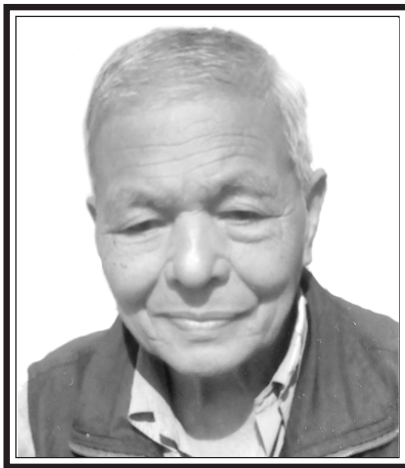
यही जेठ ३१ गते सोमबार असामयिक निधन भएकोले हामी मर्माहित भएका छौं ।

यस दुःखद् घडीमा मृत आत्माको चीर शान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं साथै शोक सन्तप्त परिवारजनमा धैर्य धारण गर्न सक्नु भनी हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौं ।

## पाँगा उच्च मावि परिवार

सहिदपथ, पाँगा

## हार्दिक श्रद्धाञ्जली



जन्म:  
वि.सं. २००३/२/६

स्वर्गारोहण:  
वि.सं. २०७३/२/२७

## स्व. गोपीलाल महर्जन

यस विद्यालयका शिक्षिका पवित्रा शाक्य महर्जन,

पिटिए सदस्य इच्छा देवी महर्जनका पुजनीय पिता एवं शुभचिन्तक

## गोपीलाल महर्जनज्यूको

यही जेठ २७ गते बिहीबार ७० वर्षको उमेरमा असामयिक निधनले हामी मर्माहित भएका छौं ।

यस दुःखद् घडीमा मृत आत्माको चीर शान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं साथै शोक सन्तप्त परिवारजनमा धैर्य धारण गर्न सक्नु भनी हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौं ।

## जनसेवा उच्च मावि

पाँगा



## युरो कप चालू

विश्व कप (World Cup) जतिकै सनसनी खेल हो युरो कप फुटबल। जेठ २८ गतेबाट सुरु भएको युरो कपले विश्वकै ध्यान तानेको छ। युरोप महादेशका २४ वटा छनौट टीमबीच भइरहेको फुटबल महाकुम्भ प्रतिस्पर्धामा को विजयी हुनेछ असार २६ गते मात्र थाहा हुनेछ। लिग कम नकआउट असार ८ गतेसम्ममा ३६ वटा खेल हुनेछ।

समूहगत विजेता र उपविजेताले अंकको आधारमा अन्तिम १६ मा प्रवेश पाउनेछन्। अन्तिम १६ प्रि-क्वाटर फाइनल खेल हुनेछ।

असार ११ गतेबाट १३ गतेसम्म अन्तिम १६ बीच भिडन्त हुनेछ भने क्वाटर फाइनल खेल असार १६ गतेबाट १९ गतेसम्म

हुनेछ।

असार २२ गते पहिलो सेमिफाइनल र असार २३ गते दोस्रो सेमिफाइनल खेल हुनेछ।

युरोपको फ्रान्समा भैरहेको प्रतियोगिता नेपाली समय अनुसार राती भैरहेको छ। राती ६:४५ हुने खेलमा प्रोजेक्टर मार्फत मज्जा लिइरहेका छन् खेलप्रेमीहरुले तर ९:४५ र १२:४५ को खेल समाजलाई 'डिस्टर्ब' हुने भएकोले खुला हेर्न प्रशासनले स्वीकृति दिएको छैन।



UEFA  
EURO 2016  
FRANCE

## उपत्यकामा राँगा, भैसी ल्याउन निषेध

उपत्यकामा अब जिउँदो राँगा, भैसी ल्याई यही बध गरी बिक्री गर्न निषेध गरिने भएको छ।

बुधबार उपत्यकाका काठमाडौं महानगरपालिका, ललितपुर उपमहानगरपालिका, भक्तपुर, मध्यपुर र कीर्तिपुर नगरपालिकाको संयुक्त बैठकले उपत्यकामा राँगा, भैसी ल्याउन

निषेध गर्ने निर्णय गरेको हो।

राँगा, भैसीको मासु बिक्री गर्न उपत्यका बाहिर सुविधा सम्पन्न बधशालामा बध गरी चिस्थान गरि पूर्ण गर्नु पर्नेछ। उपत्यकामा ३ महिनाभित्र पुरा प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न सकिने लक्ष्य छ।



## कीर्तिपुर नगरपालिका कार्यालयको

खेलकूद सामग्री खरीद सम्बन्धी सिलबन्दी दरभाउपत्र आह्वानको सूचना

(प्रथम पटक प्रकाशित मिति: २०७३/०३/०३)

यस कीर्तिपुर नगरपालिकाको लागि देहाय बमोजिमको खेलकूद सामग्री खरिद गर्नुपर्ने भएकोले सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ। ईच्छुक आपूर्तिकर्ताले सिलबन्दी दरभाउपत्रसाथ यस आ.व.को लागि नवीकरण भएको इजाजत पत्र, आयकर दर्ता प्रमाण पत्र, स्थायी लेखा नं. दर्ता प्रमाण पत्र, मू.अ.कर दर्ता प्रमाणपत्र र व्यवसाय दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी संलग्न गर्नु पर्नेछ।

- १) दरभाउपत्रमा मू.अ.क. बाहेकको दररेट अंक र अक्षरमा स्पष्ट उल्लेख गर्नुपर्नेछ।
- २) उल्लेखित दरभाउपत्र फाराम बिक्री गर्ने अन्तिम दिन, पेश गर्ने र खोले दिन सार्वजनिक बिदा पर्ने गणमा सो पछिको कार्यालय खुलेको दिन सो कार्यहरु हुनेछन्।
- ३) दरभाउपत्र स्वीकृत गर्ने, नगर्ने वा आंशिक रुपमा स्वीकृत गर्ने सम्पूर्ण अधिकार यस कार्यालयमा सुरक्षित रहनेछ।

तपसिल:

क्र.सं.	विवरण	दरभाउपत्र खरिद गर्ने अन्तिम समय, मिति र स्थान	दरभाउपत्र पेश गर्ने अन्तिम समय, मिति र स्थान	दरभाउपत्र पेश गर्ने अन्तिम समय, मिति र स्थान	दरभाउपत्र फाराम खरिद मूल्य	धरोटी
१)	टेबलटेनिस बोर्ड, फुटबल, भलिबल, बास्केटबल, व्याडमिन्टन ब्याट, टेबलटेनिस ब्याट, चैस, कर्क तथा टी.टी. बल	प्रथम पटक प्रकाशित मितिले पन्ध्रौं दिन कार्यालय समयभित्र कीर्तिपुर नगरपालिका कार्यालय, देवढोका	प्रथम पटक प्रकाशित मितिले सोही दिन मध्याह्न १२ बजेभित्र कीर्तिपुर नगरपालिका कार्यालय, देवढोका	प्रथम पटक प्रकाशित मितिले सोही दिन अपरान्ह ५:०० बजे शुक्रवार परेको खण्डमा अपरान्ह ३:०० बजे कीर्तिपुर नगरपालिका कार्यालय, देवढोका	रु.३००० (पछि फिर्ता नहुने)	आफुले कतोल गरेको रकमको २.५% ले हुन आउने रकम नगरपालिकाको नाममा नेपाल राष्ट्र बैंक थापाथलीमा रहेको धरोटी खाता नं.स.अ. १२०४७०३००१ ०३०५२४ मा जम्मा गरेको सम्बन्ध बैंक भौचर

लोक सेवा आयोगको प्रतिबद्धता,  
योग्यता, निष्पक्षता र समावेशीता।



नेपाल सरकार  
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय  
सूचना विभाग

लोक सेवा आयोग

## माछा-मासु कति खाने ?

- जया प्रधान, पोषणविद्

पौष्टिक दृष्टिकोणले माछा-मासु पोषिलो खाना हो। तर, आवश्यकभन्दा बढी खाएमा यसले स्वास्थ्यमा नकारात्मक असर पार्न सक्छ। स्वस्थ व्यक्तिले पनि कस्तो प्रकारको मासु कति खाँदा उपयुक्त हुन्छ भन्ने कुरामा विचार पुर्‍याउनुपर्छ। भन्नु उच्च कोलेस्टेरोल, उच्च रक्तचाप, युरिक एसिड र मुटुसम्बन्धी समस्या भएकाहरूले मासु खाँदा धेरै सावधानी अपनाउनुपर्ने हुन्छ। साधारणतया: मासु प्रोटीनको राम्रो स्रोत भएपनि कोलेस्टेरोल, चिल्लो पदार्थ, ट्राइग्लिसराइड पनि प्रसस्त हुने भएकाले सन्तुलित रूपमा उपभोग गर्न नसकेमा स्वास्थ्य समस्या सृजना हुन सक्छ।

रातो मासु अर्थात् खसी-बोका, राँगा, बँदेल, भैंडा, आदिको मासुमा प्रोटीनका साथै 'फ्याटी एसिड' पनि प्रशस्त मात्रामा हुन्छ। मासुमा भएको कोलेस्टेरोलले भन्दा फ्याटी एसिडले बढी खराब गर्छ। किनकि शरीरभित्र फ्याटी एसिडसँग कोलेस्टेरोल मिल्नेपछि मात्र खराब चिल्लो पदार्थ बन्छ। त्यसैले मासु खाँदा चिल्लोमा विशेष ध्यान दिनुपर्छ। वयष्क तथा वृद्धहरूमा साधारणतया बढी स्वास्थ्य समस्या देखिने हुनाले रातो मासु खाँदा विशेष सावधानी अपनाउनुपर्ने हुन्छ।

मासु कम खाने र पकाउने विधिमा समेत विचार पुर्‍याउनुपर्ने हुन्छ। सकेसम्म आँखाले देखिने चिल्लो वा बोसो निकालेर थोरै मात्र तेलको प्रयोग गरी पकाउनु राम्रो हुन्छ। 'ग्रिल्ड', 'बेक' वा उसिनेर पकाउँदा चिल्लो पदार्थको परिमाण कम हुन सक्छ।

यसैगरी, विभिन्न अंगका मासु (मुटु, कलेजो, मुगौला, फोक्सो आदि) पनि मासुको



परिकारका रूपमै प्रयोग गरिन्छ। यी अंगका मासुमा कोलेस्टेरोलको साथै भिटामिन 'ए', 'डी', 'ई' र केही मात्रामा भिटामिन 'बी' पाइन्छ। तामा, लौहतत्व, जिङ्क जस्ता खनिजतत्व पनि यी अंगमा प्रशस्त मात्रामा पाइन्छ। कलेजो फलामको राम्रो स्रोत भएपनि यसमा रासायनिक पदार्थहरू फोहरका रूपमा जम्मा हुने भएकाले सकेसम्म कलेजो उपभोग नगर्दा राम्रो। यस्तै, रातो मासु हाली बनाएको ससेज जस्ता परिकारलाई लामो समय संरक्षण गर्न रसायन (प्रिजरभेटिभ) राखिने भएकाले यस्ता मासुका परिकार खानाले क्यान्सरको सम्भावना हुनसक्ने कुरा अध्ययनले देखाएको छ। रातो मासु प्रोटीनको स्रोत भएपनि स्वास्थ्यका दृष्टिले त्यति उपयुक्त नभएको हुँदा कहिलेकाहीँ थोरै परिमाणमा मात्र खानु राम्रो हुन्छ।

सेतो मासु भन्नाले कुखुरा, हाँस, विभिन्न चराचुरुङ्गीको मासु भन्ने बुझिन्छ। यस प्रकारको मासु प्रोटीनको उत्तम स्रोत हुनुका साथै रातो मासुको दाँजोमा चिल्लो पदार्थ कम हुन्छ। चराको प्रकार, कून अंगको मासु र पकाउने विधिअनुसार चिल्लोको मात्रा फरक-फरक हुन्छ। टर्कीको छातीको छाला नभएको मासुमा १८ प्रतिशत चिल्लो हुन्छ भने सोही भागको कुखुराको छालारहित

मासुमा २४ प्रतिशत चिल्लो हुन्छ।

यसैगरी, छालासहित कुखुराको खुट्टा, पँखेटा, साँप्रोमा चिल्लो पदार्थ, कोलेस्टेरोल र क्यालोरीको मात्रा बढी हुन्छ। कम मात्र चिल्लो प्रयोग गरी पकाउँदा र छाला निकाल्दा 'तृप्त फ्याटी एसिड' कम हुन्छ। ग्रिल, बेक गरी मासु पकाएको छ भने खानेबेला मात्र छाला निकाल्दा राम्रो हुन्छ। यस्तै, कुखुरा तथा अन्य चराचुरुङ्गीको मासु प्रयोग गरी बनाएको ससेज, हटडग पनि स्वस्थकर हुँदैनन्।

चराचुरुङ्गीको प्रकार अनुसार पनि चिल्लोको प्रतिशत फरक-फरक हुन्छ। कुखुरा र टर्कीको मासुमा भन्दाै त्यति नै चिल्लो हुन्छ भने हाँस तथा यस्तै खालका चराको मासुमा चिल्लो बढी हुन्छ। जबकि अस्टिच र परेवाको मासुमा चिल्लो, कोलेस्टेरोल र क्यालोरी कम हुन्छ। रातो मासुको दाँजोमा यस प्रकारका मासुमा फ्याटी एसिड कम हुने भएकाले उपयुक्त पकाउने विधि छनोट गर्न सके स्वास्थ्यका लागि फाइदाजनक हुन्छ। सफा वातावरणमा उत्पादन भएका चराचुरुङ्गीको मासु उपभोग गर्न सके मासुबाट स्वास्थ्यमा पर्ने नकारात्मक असरबाट जोगिन सकिन्छ।

स्वास्थ्य खबरपत्रिका

## सूचना

शारीरिक शिक्षा तथा खेलकूद समाज (सोफेस) नेपालले यही २०७३ असार २४ र २५ गते नगद पुरस्कारसहित पाँचौं विद्यालय स्तरीय सुल्ला टेबलटेनिस प्रतियोगिता (छात्र र छात्रा सिंगलज, १२ वर्षमुनिका छात्र र छात्रा सिंगलज तथा छात्र र छात्रा टिम इभेन्ट) सञ्चालन गर्ने भएको हुँदा इच्छुक विद्यार्थीहरू (कक्षा १० र सोभन्दा मुनिका कक्षामा अध्ययनरत) लाई सहभागिताको लागि २०७३ असार २२ गते ५ बजेभित्र विद्यालयको सिफारिस सहित नाम दर्ता गर्नु हुन सूचित गरिन्छ।

**प्रवेश शुल्क:**

- ◆ छात्र र छात्रा सिङ्गलजको लागि रु. ३००। प्रति सहभागी
- ◆ १२ वर्षमुनिका छात्र र छात्रा सिङ्गलजको लागि रु. २००। प्रति सहभागी
- ◆ छात्र र छात्रा टिम इभेन्टका लागि रु. ७००। प्रति टिम (एक टिममा तीन जनासम्म खेलाडीको नाम समावेश गर्न सकिने छ।)

**पुरस्कार:**

- ◆ छात्र र छात्रा सिङ्गलजका लागि प्रमाणपत्र र मेडलसहित प्रथमलाई रु. १०,०००।- दोस्रालाई रु. ५,०००।- र तेस्रा दुई जनालाई रु. २०००।- ।
- ◆ १२ वर्षमुनिका छात्र र छात्रा सिङ्गलजका लागि प्रमाणपत्र र मेडलसहित प्रथमलाई रु. ५,०००। - दोस्रालाई रु. २०००।- र तेस्रा दुई जनालाई रु. १०००।- ।
- ◆ टिम इभेन्टको हकमा प्रमाणपत्र, मेडल र ट्रफि मात्र प्रदान गरिने छ।

**प्रतियोगिता हुने स्थल:**

ग्रीन फिल्ड नेशनल हाइएर सेकेण्डरी स्कूल, सीतापाइला, काठमाडौं।

**प्रतियोगिता सम्बन्धी नियम र प्रवेश फारामको लागि सम्पर्क स्थान:**

१. सोफेस नेपालको कार्यालय, कीर्तिपुर नगरपालिका - १७, बाहिरीगाउँ, कीर्तिपुर।  
फोन नं.: ४३३०८००, ९८५१०६७८९३
२. ग्रीनफिल्ड नेशनल हाइएर सेकेण्डरी स्कूल, सीतापाइला, काठमाडौं।  
फोन नं.: ०१४३०२४८८, ०१४६७०८९६, ९८५१०९१६६९
३. नगेन्द्र बज्रचार्य, फोन नं.: ९८०८१७६५९८
४. देवराज महर्जन, फोन नं.: ९८४९०२१२७४
५. प्रशान्त महर्जन, फोन नं.: ९८४९८५०५१९

**सोफेस नेपाल**